

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

ІНСТРУКЦІЯ
з охорони праці
при користуванні електропобутовими приладами

м. Полтава
2022 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ ректора
ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»
19.09.2022 р. № 3170
Ректор Овсія КАРАМАН

ІНСТРУКЦІЯ
з охорони праці № 3
при користуванні електропобутовими приладами

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Дія інструкції поширюється на учасників освітнього процесу усіх підрозділів Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (далі – Університет).
- 1.2. За цією інструкцією учасник освітнього процесу, який користується електропобутовими приладами (електрочайники, мікрохвильові печі, калорифери, підігрівачі води, холодильники та інші побутові електронагрівальні прилади), перед початком роботи повинен бути проінструктований за цією інструкцією (первинний інструктаж) з відповідним записом у спеціальному журналі інструктажів.
- 1.3. За невиконання даної інструкції учасник освітнього процесу, який користується електропобутовими приладами, несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.
- 1.5. До користування електропобутовими приладами допускаються особи, які пройшли вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці та інструктаж з пожежної безпеки.
- 1.6. Учасник освітнього процесу, який користується електропобутовими приладами, повинен:
- виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку;
  - пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці;
  - вміти надавати першу медичну допомогу потерпілим при нещасних випадках;
  - вміти користуватись первинними засобами пожежогасіння.
- 1.7. Основні небезпечні та шкідливі фактори, які можуть виникнути при користуванні електропобутовими приладами:
- опіки;
  - ураження електричним струмом;
  - надмірна дія електромагнітного та мікрохвильового випромінювання приладу.
- 1.8. Забороняється:
- використовувати електроприлади при умовах, які не відповідають вимогам Правил пожежної безпеки;
  - користуватися несправними електропобутовими приладами;
  - самостійно виконувати будь-який ремонт електричних пристроїв, пов'язаний з розбиранням корпусу, а також вносити зміни в конструкцію електроприладу;
  - вмикати в електромережу електроприлади та пристрої потужність яких перевищує дозволена для даної електропроводки;

- експлуатація кабелів і проводів з пошкодженою ізоляцією або такою, що в процесі експлуатації втратила захисні властивості;
- застосування саморобних подовжувачів;
- користуватися приладом, якщо розетка, у яку буде підключатися електроприлад, не має заземлення;
- загороджувати вентиляційні отвори електроприладів;
- використовувати мікрохвильову піч для сушіння матеріалів;
- використовувати побутові електронагрівальні прилади без негорючих підставок та (або) в місцях, де їх застосування не передбачено нормативними документами, що діють у підприємстві;
- використовувати саморобні побутові електронагрівальні прилади;
- залишати працюючі електронагрівальні прилади без нагляду.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 2.1. Перед початком користування електропобутовими приладами необхідно перевірити:
- відповідність напруги приладу та розетки, до якої підключається прилад;
  - відповідність штекеру та розетки, до якої підключають пристрій;
  - справність розетки (візуально), до якої буде підключатись електроприлад;
  - справність електропроводки приладу (вилки, шнура, місця їхнього з'єднання, відсутність пошкодження ізоляції проводу);
  - встановлення приладу у вертикальному положенні;
  - відсутність зовнішніх механічних пошкоджень приладу;
  - відсутність поблизу легкозаймистих речовин.
- 2.2. При необхідності використання подовжувача, використовувати тільки 3-х провідний подовжувальний шнур заводського виготовлення, та який має вилку з 2-ма контактами, заземлюючий отвір і 2 заземлюючі пластини.
- 2.3. Встановити прилад на негорючій основі (підкладці) на рівній площині і на достатньо відкритому просторі, щоб забезпечити його правильну вентиляцію.
- 2.4. Відстань між електроприладами і стінами повинні витримуватись згідно із «Інструкціями з експлуатації електроприладів», наданих заводом виробником, правилами пожежної безпеки. Відстань повинна давати змогу безперешкодного вимкнення приладу від електромережі у разі необхідності.
- 2.5. Включити електроприлад у електромережу.
- 2.6. При виявленні пошкоджень, несправностей електроприлад не включати, повідомити відповідальну особу.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС КОРИСТУВАННЯ ЕЛЕКТРОПОБУТОВИМИ ПРИЛАДАМИ

- 3.1. Під час користування електропобутовим приладом уважно стежити за його роботою, коли він ввімкнений в електромережу.
- 3.2. Не допускати, щоб шнур живлення:
- звисав зі стола, аби уникнути зачеплення та надіння приладів;
  - був пошкоджений, перекручений, зав'язаний вузлом.
- 3.3. Не торкатися до електроприладу, який включений в електромережу, мокрими руками.
- 3.4. Електричний чайник (кавоварка):**
- 3.4.1. Чайник розташуйте на рівній поверхні. Не розташовуйте чайник біля гарячих приладів, відкритого вогню, завісок, під навісними полицями.
- 3.4.2. Налийте потрібну кількість води в чайник. Рівень води можна визначити за допомогою відмітки на зовнішньому боці чайника. Завжди стежте за мінімальним та максимальним рівнем води.
- 3.4.3. Не торкайтеся будь-яких компонентів чайника, окрім ручки. Переконайтеся в тому, що кришка надійно закрита. Не залишайте електричний чайник включеним без нагляду.
- 3.4.4. Використовуйте прилад тільки з прикладеною базою живлення.
- 3.4.5. Встановлюйте чайник так, щоб підстава чайника контактувала з базою живлення. Не можна використовувати базу живлення для інших цілей.

3.4.6. Не можна знімати чайник з бази живлення під час роботи, спочатку відключіть прилад.

3.5. Мікрохвильова піч:

3.5.1. При користуванні мікрохвильовою піччю слід користуватися посудом, виготовленим із жаростійкої кераміки, скла або пластмаси.

3.5.2. Не користуйтеся посудом з металу. Це може привести до виникнення іскрового розряду.

3.5.3. Щоб уникнути пошкодження печі від перегріву, не закривайте вентиляційні отвори на пристрої.

3.5.4. Рідини та іншу їжу не можна нагрівати в герметично закритих контейнерах, тому що це може призвести до вибуху.

3.5.5. Не готуйте їжу при відкритих дверцятах.

3.5.6. Не нагрівайте їжу в герметично закритих контейнерах і не перетримуйте продукти в печі.

3.5.7. При нагріванні продуктів у пластиковій або паперовій упаковці стежте, щоб не виникло загоряння в мікрохвильовій печі.

3.5.8. Не нагрівайте в печі олію або жир для фритюру, оскільки даний пристрій не регулює температуру олії.

3.6. Забороняється використання електро побутового приладу у разі виникнення хоча б однієї з таких несправностей:

- поява іскріння, диму або специфічного запаху, характерного для ізоляції, що горить;
- пошкодження кабелю (проводу) електроживлення;
- пошкодження пускових органів електроприладу;
- пошкодження розетки, до якої підключено прилад;
- порушення цілісності корпусу приладу.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ КОРИСТУВАННЯ ЕЛЕКТРОПОБУТОВИМИ ПРИЛАДАМИ

4.1. Відключити електро побутові прилади та від'єднати провід живлення від розетки електромережі. При цьому слід пам'ятати, що, від'єднуючи вилку електроприладу від розетки, слід тримати її за корпус, а не смикати за провід живлення, аби не потрапити під дію електричного струму.

4.2. Витримати час щоб електроприлад охолов, при необхідності, протерти його та ущільнювачі дверцят вологою серветкою.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. У разі небезпеки негайно вимкнути електро побутовий прилад, від'єднати його від електромережі.

5.2. У разі виникнення пожежі (ознак горіння), повідомити підприємця та, при необхідності, викликати представників пожежної охорони за **телефоном 101** та вжити можливих заходів щодо евакуації людей, гасіння (локалізації) пожежі наявними засобами пожежегасіння та збереження обладнання, дотримуючись порядку дії при ліквідації пожежі. При цьому пам'ятати, що гасіння електротехнічних пристроїв, що знаходяться під напругою, виконується тільки після їх попереднього відключення від електромережі і здійснюється за допомогою вуглекислотних або порошкових вогнегасників, а в окремих випадках – сухим піском.

5.3. В разі необхідності, надати потерпілому першу допомогу згідно з інструкцією з надання першої до медичної допомоги, що діє в університеті. У разі подальшого погіршення самопочуття людини, не зупиняючи надання першої медичної допомоги, вжити заходів щодо виклику за **телефоном 103**.

Розробив
провідний фахівець
відділу охорони праці

ПОГОДЖЕНО:

Начальник юридичного відділу

Ольга МОСІНА

Вікторія МОСІНА